

[Morten Lange.]

forudsætninger, hvad angår stillingen i Europa, og som i højeste grad trænger til revision. Og nu må det vel i al høflighed være det store oppositionsparti, socialdemokratiet, som har frie hænder til at sige, at timen er kommet.

Forsvarsudgifterne steg stærkt, da vi kom ind i Atlantpagten, men ellers har stigningen i forsvarsudgifterne været moderat. Jeg tror nok, at vi har sådan en idé herhjemme om, at vi ligger på den lave side, og ser vi på, hvorledes det betales pr. person i forhold til den almindelige danske velstand, må vi også indrømme, at vi ligger, skal vi sige nogenlunde beskedent. Men forsvarrets styrkemål skal nu engang ikke regnes efter velstand, men efter kanoner, og i den henseende er de danske forsvarsudgifter ganske solide både i forhold til en række vesteuropæiske lande og også — og det er vist overset i debatten — i forhold til en lang række af de østeuropæiske lande, som tilhører Warszawapagten. Jeg tror ikke, at man herhjemme egentlig er klar over, at forsvarsudgifterne pr. person i en lang række af Warszawapagtens lande er lavere end i Danmark. Jeg synes, også dette må kunne stimulere den tanke, at vore udgifter er for høje, og at vi har rigelig anledning til at følge afspændingslinjen op og bringe vore udgifter forholdsvis massivt ned.

Dette er jo ikke noget, vi skulle være fremmede over for med en radikal statsminister, som inden valget forklarede, at en besparelse på 200 mill. kr. på forsvaret var en simpel sag; det var noget så enkelt, at han næsten ikke kunne forstå, at man ikke havde fundet på det allerede.

Men det er ikke blevet til denne besparelse på 200 mill. kr., og nu er det store spørgsmål for os: hvad er det egentlig for en besparelse, der er sket? Vi har fået at vide, at det er 125 mill. kr. I al skikkelighed kan vi vel tage de første 10 mill. kr. fra til fyr- og vagervæsenet og meteorologisk institut; de har aldrig haft nogen stor betydning for beredskabet i Danmark. Tilbage er der så 115 mill. kr. Jeg tror, at man, når man analyserer dette tal igen, vil opdage, at det er en from indgangsbøn, så de radikale har kunnet komme ind i en regering uden at tabe hele ansigtet — lidt skulle der jo gerne være tilbage. Det

er ganske interessant at se, hvad det er, man gør. Man besparer temmelig godt på de civile afsnit. Civilundervisningen skal naturligvis holde for; at det er noget, der bestemt ikke ændrer dansk beredskab, indrømmer jeg; men det er altså en besparelse, og den må vel være til særlig glæde for de radikale. Der er andre besparelser, som igen har hang til at optræde på det civile afsnit. Civilarbejdere afskediges, må man gå ud fra; det kan vel ikke kaldes en beskæftigelsesfremmende foranstaltning, men det er åbenbart den ende, man har vendt sig imod — det er dér, der kan spares, og det er dér, man vil spare.

Tilbage bliver to slags bidder af de store: der er en hovedpost, som af forsvarsministeren karakteriseres som udskydelser, men dem kan man såmænd ikke kalde besparelser, for de skal nok komme igen næste år, og så er der endelig noget med luftvåbnet, hvor man har nogle temmelig massive besparelser, som jeg har fornemmelsen af svarer til våbnet og altså består af luft. Det er, så vidt jeg kan se, ikke besparelser, der er så forfærdelig meget større end det, skal vi sige overskud, der vil blive på luftvåbnets tilsvarende budgetter i år. Hvis jeg har forstået det rigtigt — og det kunne jo ske — gælder besparelsen simpelt hen driften af de maskiner, man ikke har, og reservedele til de maskiner, man ikke har, og sådan kan man jo sagtens spare, hvis man vil spare luftigt.

Jeg giver ikke ret meget for den besparelsesliste. Jeg tror i virkeligheden, at den, som jeg skildrede, er den fromme indgangsbøn, for at de radikale ikke skulle tabe ansigtet. Det er heller ikke så mærkeligt, for hvis vi var kommet i den situation, at det konservative folkeparti virkelig for alvor ville gå ind for besparelser på det militære område, var revolutionen ved at være sket i Danmark. Jeg tror ikke, det står for en nøjere analyse.

Men måske det er på vej; der er trods alt et lille tegn i den retning. Måske skal vi se sådan på det, at vi er i den situation, at de konservative har opgivet den linje, som hr. Ole Bjørn Kraft så smukt lagde: dette er minimum. Kan man således gå en lille smule under, uden at der sker noget ved det, tror jeg i virkeligheden, vi har en glimrende bekræftelse på det, jeg startede